

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 8/13
Люксембург, 31 януари 2012 г.

Решение по дело C-12/11
Denise McDonagh/Ryanair Ltd

Въздушният превозвач трябва да положи грижа за пътниците, чиито полет е бил отменен поради извънредни обстоятелства, каквито са затварянето на въздушното пространство вследствие на изригването на вулкана Ейяфятлайокутл

Правото на Съюза не предвижда ограничение във времето или като размер на паричната сума на това задължение за полагане на грижа за пътниците (настаняване, храна, напитки)

По силата на правото на Съюза¹ при отмяна на полет въздушният превозвач е длъжен да положи грижа за пътниците на този полет, както и да ги обезщети. Що се отнася до **задължението за полагане на грижа** въздушният превозвач трябва да предостави безплатно, според времето за изчакване, напитки, храна и евентуално настаняване в хотел, превоз от летището до мястото на настаняване, както и средства за свързване с трети лица. Въздушният превозвач е длъжен да изпълни това задължение, дори когато отмяната на полета се дължи на извънредни обстоятелства, тоест такива, които не биха могли да бъдат избегнати, дори при вземане на всички разумни мерки. Обратно, що се отнася до неговото **задължение за обезщетяване**, въздушният превозвач може да се освободи от него, ако докаже, че отмяната на полета се дължи на подобни обстоятелства.

Вследствие на изригването на исландския вулкан Ейяфятлайокутл въздушното пространство на няколко държави членки, включително Ирландия, е затворено между 15 и 22 април 2010 г. поради наличието на опасност за самолетите.

Г-жа McDonagh е сред пътниците на предвидения на 17 април 2010 г. полет Фаро-Дъблин, който е отменен вследствие на изригването на вулкана. На 22 април 2010 г. полетите между Ирландия и Европейския континент са възстановени и г-жа McDonagh успява да се завърне в Дъблин едва на 24 април 2010 г. През този период Ryanair не полага никаква грижа за нея. При тези обстоятелства тя счита, че тази авиокомпания е длъжна да ѝ заплати обезщетение от около 1 130 EUR — сума, съответстваща на разходите за храна, закупуване на напитки, квартира и транспорт, които е направила между 17 и 24 април 2010 г.

Сезираният със спора Dublin Metropolitan District Court (Ирландия) пита Съда дали затварянето на въздушното пространство, причинено от изригването на вулкан, спада към понятието „извънредни обстоятелства“, което задължава въздушният превозвач да положи грижа за пътниците или напротив, то спада към обстоятелства, които са нещо повече от „извънредни обстоятелства“ и освобождават последния от неговото задължение за полагане на грижа за пътниците. Освен това в случай, че Съдът приеме, че подобни обстоятелства действително спадат към понятието „извънредни обстоятелства“, той е призван да се произнесе и по въпроса дали в подобна ситуация задължението за полагане на грижа трябва да се ограничи като максимална продължителност във времето или като максимален размер на паричната сума.

¹ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

Най-напред Съдът отговаря, че правото на Съюза не предвижда освен „извънредни обстоятелства“ отделна категория „особено извънредни“ събития, която би имала за последица да освободи въздушния превозвач от всичките му задължения по регламента, включително от задължението за полагане на грижа. Всъщност ако обстоятелства, като тези в конкретния случай, поради техния произход и обхват, излизат извън рамките на понятието „извънредни обстоятелства“, това би довело до задължение за въздушните превозвачи да положат посочената в регламента грижа само за ползващите въздушен транспорт пътници, които поради отмяната на техния полет се намират в ограничено по обхвата си некомфортно положение. За сметка на това пътниците, които се намират в особено уязвимо състояние, тъй като са принудени да останат няколко дни на дадено летище, биха били лишени от тази защита. Ето защо Съдът отговаря, че обстоятелства като затварянето на част от европейското въздушно пространство поради изригването на вулкан, като Ейяфятлайокутл, представляват „извънредни обстоятелства“, които не освобождават въздушните превозвачи от тяхното задължение за полагане на грижа.

По-нататък Съдът уточнява, че регламентът не предвижда никакво ограничение във времето или като размер на паричната сума на задължението за полагане на грижа за пътниците, чиито полет е отменен поради извънредни обстоятелства. Така всички задължения за полагане на грижа за пътниците, са изцяло в тежест на въздушния превозвач през целия период на изчакване от засегнатите пътници да бъдат премаршрутирани. Съдът подчертава, че полагането на грижа се оказва особено важно при възникването на „извънредни обстоятелства“ с голяма продължителност и именно когато чакането поради отмяната на полет е особено дълго е необходимо да се гарантира, че ползващият въздушен транспорт пътник, чийто полет е бил отменен, може да има достъп до стоките и услугите от първа необходимост, при това докато трае чакането.

Накрая Съдът отбелязва, че макар и задължението за полагане на грижа да води до финансови последици за въздушните превозвачи, тези последици не биха могли да се считат за несъразмерни спрямо целта за засилена защита на пътниците. Всъщност със значимостта, която има тази цел, може да се обосноват негативни, дори тежки, икономически последици за някои икономически оператори. От друга страна, в качеството си на оператори с познания, въздушните превозвачи би трябвало да предвидят разходите, свързани с изпълнението на тяхното задължение за полагане на грижа. Освен това те могат да си възстановят направените във връзка с това задължение разходи от цените на самолетните билети.

При все това Съдът подчертава, че при неизпълнение от страна на въздушен превозвач на неговото задължение за полагане на грижа за пътник, ползващ въздушен транспорт, последният може да получи като обезщетение единствено възстановяването на сумите, които се оказват необходими, подходящи и разумни за запълването на пропуската на въздушния превозвач, което националната юрисдикция има задачата да прецени.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106